

पत्न्यरूप (पत्न + य^०) n. *das Ergreifen einer Partei*: प्रकाशपत्न्यरूपाणां न कुर्यात्सुकृदां स्वयम् Kām. Nītis. 8, 81.

पत्न्यारू (पत्न + यारू) adj. *der Jmdes Partei ergreift*: भेदकाले नरेन्द्राणां पत्न्यारू भविष्यति HARIV. 4343.

पत्न्यारून् (पत्न + यारू^०) adj. *dass.*: मत्पत्न^० R. 2, 53, 16 (18 GORR.).

पत्न्यात s. u. पत्न्यात.

पत्न्य (पत्न + य) adj. *Bez. eines* त्रिशासक, *das nach Westen keine Halle hat*: पत्न्यमपर्या (शालया) वर्जितं सुतर्षं सवैरुक्तरम् VARĀH. BRH. S. 52, 38.

पत्न्यगम adj. = पत्न्यगम *fliegend*: सिंहा: R. 4, 43, 15.

पत्न्यर (पत्न + यर) m. 1) *ein von der Heerde abgekommener Elephant* TRIK. 3, 3, 362. MED. r. 277. — 2) *der Mond* MED. — Vgl. पत्न्यधर.

पत्न्यच्छिद्र (पत्न + छिद्र) adj. *der (den Bergen) die Flügel abgeschnitten hat*, *Beiw. Indra's* RAGH. 13, 7. KUMĀRAS. 1, 20.

पत्न्य (पत्न 4. + य) m. *der Mond* TRIK. 4, 1, 85.

पत्न्यन्मन् (पत्न 4. + यन्^०) m. *dass.* HĀR. 13. ÇABDAR. im' ÇKDR.

पत्न्यता (von पत्न) f. *Bundesgenossenschaft*: गतो हि पत्न्यतो तेषाम् *er hat ihre Partei ergriffen* MBH. 2, 2665.

पत्न्यति (wie eben) f. 1) *der Ort, wo die Flügel oder vorderen Extremitäten angewachsen sind*, P. 5, 2, 25. AK. 2, 5, 36. 3, 4, 14, 75. H. 1318. an. 3, 278. MED. t. 129. HALĀJ. 2, 84. VS. 23, 4. 5. RĀGA-TAR. 1, 374. — 2) *der erste Tag in einer Monatshälfte* AK. 1, 1, 3, 1. 3, 4, 14, 75. H. 147. H. an. MED. auch पत्न्यती COLEBR. und LOIS. zu AK. 1, 1, 3, 1. — Vgl. नि^०.

पत्न्यत्व (wie eben) n. 1) *das Bestandtheil-Sein*: कर्म^० *des religiösen Werkes* ÇAṆK. zu BRH. ĀR. UP. S. 276. — 2) *das Subject-Sein in einem Schlusse* TARKAS. 38, 41.

पत्न्यद्वार (पत्न + द्वार) n. *Seitenthür* AK. 2, 2, 13. H. 1007. HĀR. 196. MRĀĪH. 98, 15.

पत्न्यधर (पत्न + धर) 1) adj. *Flügel tragend*; m. *Vogel* HARIV. 11832. — 2) adj. *Jmdes Partei* —, *Seite haltend*: येषां पत्न्यधरो रामः MBH. 1, 7507. ये च पत्न्यधरा धर्मे 15, 954. — 3) m. *ein von der Heerde abgekommener Elephant* H. an. 4, 268. — 4) m. *der Mond* H. an. ĠĀTĀDH. im ÇKDR. — Vgl. पत्न्यर.

पत्न्यनाडी (पत्न + ना^०) f. *Federkiel* SUÇR. 2, 90, 17.

पत्न्यपात (पत्न + पात) m. 1) *die Mausse der Vögel* VIĠAJARAKSHITA im ÇKDR. — 2) *Parteinahme, Parteilichkeit, Vorliebe für* (loc. gen.) MBH. 1, 5347. 7, 4490. 17, 52. R. GORR. 2, 109, 57 (अ^०). 3, 58, 8. 6, 12, 6. सत्यं जना वचिम न पत्न्यपातात् BHARTṚ. 1, 54. MĀLAV. 12, 3. वर्तते पत्न्यपातेन मित्रं यदुभयात्मकम् Kām. Nītis. 8, 63. पत्न्यपातो ऽपि सतस्तस्या ब्रह्मस्यालौकिक एव VIKR. 19, 6. HIT. 37, 20. अत एवास्योपरि मे मैत्रीपत्न्यपातः *daher bin ich so auf die Freundschaft mit ihm versessen* PANĀT. 112, 19. स पत्न्यपातं सा तस्यै (lies तस्मै) दृष्ट्वैव चिदधे मनः RĀGA-TAR. 4, 21.

पत्न्यपातिन् (पत्न + पा^०) adj. *Partei nehmend, parteiisch, Vorliebe zeigend, begünstigend* MĀLAV. 13, 17. मत्पत्न^० KATHĀS. 3, 130. PANĀT. 172, 3. 173, 16. ÇAṆK. zu BRH. ĀR. UP. S. 82. Davon nom. abstr. ^०पातिता *Vorliebe, Begünstigung*: ममापि ध्यातिमायातु गुणवत्पत्न्यपातिता RĀGA-TAR. 3, 306. NAISH. 2, 52 (nach dem Schol. zugleich *das Fliegen*).

पत्न्यपालि (पत्न + पा^०) m. *Hinterthür* ÇABDAR. im ÇKDR.

पत्न्यपुट (पत्न + पुट) m. *Flügel*: तं पत्न्यपुटवेगेन चित्तेप गृह्णस्तदा HARIV. 7330.

पत्न्यपोषण (पत्न + पो^०) adj. *eine Partei begünstigend*: यः स्वानां पत्न्योषणः BHĪG. P. 3, 24, 29.

पत्न्यप्रथोत (पत्न + प्र^०) n. *Bez. einer best. Stellung der Hände beim Tanze* Verz. d. Oxf. H. 202, a, 22.

पत्न्यभाग (पत्न + भाग) n. *die Flanke eines Elephanten* AK. 2, 8, 2, 8. H. 1228.

पत्न्यमूल (पत्न + मूल) n. *Flügelwurzel, der Ort wo die Flügel angewachsen sind* AK. 2, 5, 36. H. 1318. an. 3, 278. MED. t. 129. HALĀJ. 2, 84. — Vgl. पत्न्यति.

पत्न्यरचना (पत्न + र^०) f. *das Bilden einer Partei*: ^०नैपुण्य DAÇAR. in BENF. Chr. 183, 21.

पत्न्यवञ्चितक (पत्न + व^०) m. *Bez. einer best. Stellung der Hände beim Tanze* Verz. d. Oxf. H. 202, a, 22.

पत्न्यवत् (von पत्न) adj. 1) *mit Flügeln, Seiten u. s. w. versehen* ÇAT. BR. 9, 4, 4, 6. *beflügelt* MBH. 1, 8440. R. 4, 63, 5. शैल 5, 7, 40. HARIV. 13642. — 2) *viell. eine Vorliebe für Jmd habend, ganz in Jmd verliebt*: ब्रह्मन्वितो पत्न्यवतो मनोज्ञो भार्यामयत्नोपगतो लभेत्सः MBH. 13, 2965.

पत्न्यवाद (पत्न + वाद्) m. *das Aussprechen seiner Meinung, Urtheil*: पत्न्यवादाश्च सुवह्नुन्प्रावदंस्तत्र सैनिकाः MBH. 7, 6009.

पत्न्यवाहन (पत्न + वा^०) m. *Vogel (Flügel zu Vehikeln habend)* ÇABDAR. im ÇKDR.

पत्न्यविन्दु (पत्न + वि^०) m. *Reiher* ÇABDĀRTHAK. im ÇKDR.

पत्न्यशम् (von पत्न) adv. *zu halben Monaten*: वर्जयति हि मासानि मासशः पत्न्यशो ऽपि वा MBH. 13, 5659.

पत्न्यसु n. U᠒ĀDIS. 4, 219. = पत्न्य *Flügel* UTTARARATNA bei U᠒ĠVAL. *Seitentheil des Wagens* AV. 8, 8, 22. ÇĀṆKH. BR. 7, 7. GOBH. 3, 4, 26. *Flügel des Thors* VS. 29, 5. *Seitenpfosten*: शास्त्रियै TB. 1, 2, 3, 1. KĀṬH. 30, 5. *Flügel des Heeres* ÇĀṆKH. BR. 2, 9. *Hälfte, Abtheilung* überh. ĀÇV. ÇR. 11, 7, 12, 2, 5. LĀṬI. 3, 4, 12, 17. 4, 7, 4. *Hälfte des Monats* PANĀV. BR. 23, 6, 6. *Seite, Gestade des Flusses* 25, 10, 12. ÇĀṆKH. ÇR. 13, 29, 15. *Seite*: को विद्याका द्विपतः पत्न्यं आसते *an der Seite des Feindes* RV. 6, 47, 19; nach SĀJ. = पाचकः, वाधकः.

पत्न्यसुन्दर (पत्न + सु^०) m. *ein best. Baum* (s. लोघ) HĀR. 98.

पत्न्यरुत (पत्न + रुत) adj. *an der Seite gelähmt* VJUTP. 171. ÇAT. BR. 11, 7, 2, 4.

पत्न्यरुत् *viell. fehlerhaft für पत्न्यधर* *Vogel* MBH. 13, 2059.

पत्न्यहेम (पत्न + हेम) m. *wohl ein alle Halbmonate darzubringendes Opfer* Ind. St. 1, 59, 5 v. u.

पत्न्यघात (पत्न + घा^०) m. *einseitige Lähmung, Hemiplegie* SUÇR. 1, 45, 20. 233, 1. 337, 19. 2, 42, 14. Nach ÇKDR. (Suppl.) auch पत्न्यघात.

पत्न्यत s. u. पत्न 4. Auch *Flügelende eines in Gestalt eines Vogels aufgestellten Heeres* MBH. 6, 2087.

पत्न्यालिका (von पत्न) f. N. pr. *einer der Mütter im Gefolge des Skanda* MBH. 9, 2637.

पत्न्यालु (wie eben) m. *Vogel* ÇABDAR. im ÇKDR.

पत्न्यवसर (पत्न + वस^०) m. *der letzte Tag in einer Monatshälfte, der*